

Det var återigen BHFS (Branschhistoriska föreningen för strålbehandling) som bjöd in till detta uppföljande rundabordssamtal som hölls i RaySearchs lokaler. De inbjudna kom från akademien, näringslivet, sjukvården och patientorganisationer, i enlighet med den så kallade Triple Helix-modellen för samverkan som ledde till forna stora framgångar för svensk strålterapi.

– Resultatet av det då unika samarbetet ledde till att Sverige blev världsledande inom tekniska lösningar för bildbehandling, patientfixering och 3- och 4-dimensionell dosplanering, berättar Hans Dahlin, engagerad ordförande för BHFS, som hoppas att man ska kunna dra konstruktiva lärdomar av den gamla modellen enligt mottot: Bygg framtid genom att lära av dåtid.

Att den stora jubileumskonferensen i Uppsala förra året, då både Triple Helix-modellen – och svenskägda Elekta – firade 50-årsjubileum har lett till en nyändring inom svensk strålterapi är han mycket glad över.

Så ska **Sverige** kunna återta

För bara tre-fyra decennier sedan var Sverige ett av världens ledande länder inom strålbehandling. Idag är området av olika skäl eftersatt, men sedan förra årets stora branschhistoriska konferens i Uppsala (se OiS 5/22) har arbetet med att få svensk strålterapi på fötter igen intensifierats. I september hölls en välbesökt workshop där en gemensam, tydlig vision formulerades: "Att skapa en hållbar strålterapi i världsklass för Sveriges och världens patienter".

– Ja, Sverige har vaknat nu, konstaterar han. Det som behövs är en nationell samordning och en satsning på svenska restanläggningar. Vi ska använda oss av hemmaplan och satsa på spetskompetens. Nyckelordet är fortfarande bred samverkan, inte konkurrens, säger Hans Dahlin och understryker vikten av att bilda en styrgrupp och utforma en konkret handlingsplan framåt.

På workshopen enades man om rekommendationen att framöver satsa på

genomförbara projekt som forskning, utbildning, klinik, företag och politiker kan ställa sig bakom samt att driva opinion och samordna budskap och terminologi.

Man diskuterade också behovet av att bilda en ny förening för svenska exporterande strålterapi-bolag, som till skillnad från BHFS, ska fokusera på framtiden. En förening som enligt mötesanteckningar från workshopen kan grunda en plattform som ska samla och synliggöra det världsunika klustret av företag inom strålbehandling och möjliggöra en "gemensam röst" samt skapa en effektiv kanal för aktörer som vill komma i kontakt med svensk strålindustri.

Under ledning av SKR och RCC har en ny nationell arbetsgrupp (NAG) startats under 2023. I NAG är dock endast professionen, inte industrin eller andra aktörer, representerade. Målet är att öka kompetens och forskning inom strålområdet.

Den nationella cancersamordnaren Kjell Ivarsson på SKR talade om den

täten inom **strålbehandling**

ökande cancerbördan och den stora utmaningen med kompetensförsörjning. Han är också ordförande i tvärsektoriella Nollvision cancer, som är uppbyggt enligt Triple Helix-modell med aktörer från hela samhället, med fokus på bland annat strålterapi.

– På mötet i september uttrycktes stort engagemang för samverkan i arbetet med att nå visionen om svensk strålterapi i världsklass. Men det finns också en ängslighet för denna typ av bred sam-

verkan, och inte bara i Sverige, konstaterar Therese Lindé, chef för Public Affairs på Elekta och medlem av styrguppen i Nollvision cancer.

– Ett sätt att råda bot på detta är tydliga ramverk som reglerar samarbetsformer. Industrin lyder till exempel redan idag under ramverk för samverkan via industriorganisationer som Lif och Swedish Medtech men Nollvision Cancer arbetar nu med att tydliggöra och synliggöra dessa riktlinjer, säger Therese

Lindé, som betonar vikten av att följa upp det som diskuterades på mötet med konkreta projekt/åtgärder, en process som är under utveckling.

Fortsättning följer när det gäller utvecklingen inom svensk strålterapi.

EVELYN PESIKAN,
FRILANSJOURNALIST OCH
MEDICINSK SKRIBENT

FOTO: BOSSE JOHANSSON